

KINO

U ime naroda kao sudba

»U ime naroda« Živka Nikolića

Čudo nevideno! Režiser Živko Nikolić nije praški đak, ne kuća, ne kopa vječito po četrdeset osmoj, a pravi »mrak« filmove o YU privatnim porocima i javnim vrlinama (može i obrnuto). Hronično kuburi i sa filmskim kritičarima, i sa publikom, i sa crkvom, i odgovornim drugovima, ali ovaj istrajni Crnogorac na privremenom radu u Beogradu ima junačko srce. Prepreke ga prate kao UDBA, ali on se ne predaje, jer istina je njegova SUDBA!

»Koje su to sile što čovjeka nagone da vlast učini vještinom koja unesrećuje, silom nad narodom« — pita se Nikolić u filmu »U ime naroda«, nesumnjivo najpotresnijim i najupečatljivijim ostvarenju prošlog Pulsog festivala, kojem zvanični žiri, nastavlajući dugogodišnju tradiciju jednoglasnih promašaja, nije dodijelio nijednu, pa ni utješnu nagradu!!! To je još jedan dokaz da ko danas istjeruje pravdu, makar i na filmskom platnu, taj je debelo najebao. Garant! Prošavši u Vespazijanovoj areni kao bos po trnju, Nikoliću to nije ni najmanje smetalo da sa svojim filmom zapaženo prokrstari bijelim svijetom, što su dežurni čistunci spremno protumačili kao još jedno maslo strane propagande.

Zloupotreba vlasti prije brionskog plenuma dosad je neiskorištena i sama po sebi dovoljno provokativna tema sa kojom se valjda jedino nepokolebljivi i britki Živko Nikolić mogao uhvatiti ukoštac. Poslovično kritičan, vrcav, sočan, smion, ne štedeći nikoga, on je ovog puta dodao i jaku dozu surovosti, pa čak i vulgarnosti, čime je moralna drama jednog društva i vremena još više naglašena. Smještajući radnju u ambijent crnogorske provincije šezdesetih godina, Nikolić je, međutim, napravio film originalnih značenja poruka, svjestan da su ljude hapsili, progonili i kinjili i prije i poslije toga, žigošući i dovodeći do apsurdna tu neutaživu pohlepu za vladanjem i poigravanjem sudbinama drugih.

U ovom filmu lokalne kabadahije trte udate žene, a njihove muževe šalju u zatvor. U ime naroda! Dvadeset godina kasnije u modi je suptilniji oblik seksualnih egzibicija vlasti: stalno tucanje u glavu, opet u ime naroda. Zaista, daleko smo uznapredovali! Ne znam zašto, ali stalno mi se u mislima vrti refren jedne pjesme od prije neki dan: »Majko zemljo, baš ti hvala, U IME svih nas, NAS BUDALA!«

B. BOSILJČIĆ

N

A

Š

I

